

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 4 Οκτωβρίου 2018
(OR. en)

12828/18

INF 176
API 107

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Οκτωβρίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 663 final
Θέμα:	Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή κατά το έτος 2017 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 663 final.

συνημμ.: COM(2018) 663 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.10.2018
COM(2018) 663 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με την εφαρμογή κατά το έτος 2017 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολούθησε να υλοποιεί τη σθεναρή δέσμευση που έχει αναλάβει για αυξημένη διαφάνεια και λογοδοσία. Ένα από τα μέσα που χρησιμοποιεί για την εκπλήρωση της δέσμευσης αυτής είναι η προώθηση της αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα¹ που βρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται με το άρθρο 42 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής².

Το ευρύτερο πρόγραμμα διαφάνειας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προβεί σε αρκετές σημαντικές ενέργειες για την αύξηση της διαφάνειας στις διαδικασίες που εφαρμόζει για τη θέσπιση νομοθεσίας και την εφαρμογή πολιτικών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επαφές που διατηρεί με ενδιαφερόμενους φορείς και εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων.

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε να παράγει αποτελέσματα σχετικά με το θεματολόγιό της για τη βελτίωση της νομοθεσίας, το οποίο έχει ως στόχο τη βελτίωση και την αύξηση της διαφάνειας του τρόπου λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάληψη δράσης με απλούστερο τρόπο και μόνο στις περιπτώσεις που έχει νόημα για τους πολίτες. Από το 2017 το πρόγραμμα της Επιτροπής για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT) έχει θέσει ως στόχο την αξιοποίηση ευκαιριών για απλούστευση και μείωση των περιττών δαπανών κάθε φορά που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει αναθεώρηση υφιστάμενης νομοθεσίας. Οι πρωτοβουλίες που απορρέουν από τις εργασίες αυτές συμπεριλαμβάνονται κάθε χρόνο στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και μπορούν να παρακολουθούνται στον πίνακα αποτελεσμάτων REFIT.

Στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικεντρώνεται ιδίως στους τομείς στους οποίους οι επιχειρήσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη αντιμετωπίζουν υπερβολικό κόστος και επιβαρύνσεις. Για τον σκοπό αυτόν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε μια δικτυακή πύλη στην οποία ο καθένας μπορεί να υποβάλλει προτάσεις και να λαμβάνει συμβουλές από ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου, την πλατφόρμα REFIT. Από τη σύστασή της, η πλατφόρμα REFIT έχει εκδώσει 58 γνωμοδοτήσεις, αξιοποιώντας 280 και πλέον δημόσιες προτάσεις σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της νομοθεσίας της ΕΕ.

Τον Απρίλιο του 2016, τα τρία θεσμικά όργανα συνομολόγησαν τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Στη διάρκεια του 2017, τα όργανα συνέχισαν να συνεργάζονται με στόχο τη διαμόρφωση της γενικής αντίληψης για τη μελλοντική κοινή βάση νομοθεσίας που προβλέπεται στη συμφωνία. Μετά την επίτευξη συμφωνίας επ' αυτού, τα τρία όργανα εργάζονται πλέον για τον καθορισμό των αναλυτικών προδιαγραφών ώστε να αρχίσει η ανάπτυξη του μελλοντικού εργαλείου, το οποίο θα είναι μια φιλική για τους χρήστες διαδικτυακή πύλη, που θα απευθύνεται στο ευρύ κοινό,

¹ Τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα είναι πολίτες της ΕΕ και πρόσωπα που κατοικούν ή έχουν την καταστατική έδρα τους σε κράτος μέλος. Επιπλέον, το δικαίωμα αυτό παρέχεται επίσης σε πολίτες και νομικά πρόσωπα τρίτων χωρών που δεν κατοικούν ούτε έχουν την καταστατική έδρα τους σε κράτος μέλος.

² Επίσημη Εφημερίδα L 145 της 31.5.2001, σ. 43 (εφεξής καλούμενος «κανονισμός 1049/2001»).

θα παρέχει απλή πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις υπό εξέλιξη νομοθετικές διαδικασίες, θα έχει μορφή χρονολογίου και θα παρέχει συνδέσμους προς πιο αναλυτικές πηγές.

Τον Δεκέμβριο του 2017 τέθηκε σε λειτουργία το νέο επιγραμμικό διοργανικό μητρώο κατ' εξουσιοδότηση πράξεων³. Πρόκειται για κοινό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο παρέχει πρόσβαση σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, από τον προγραμματισμό τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα. Έτσι, το μητρώο αυξάνει τη διαφάνεια της διαδικασίας προπαρασκευής, έκδοσης και ελέγχου των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσης για τα ενδιαφερόμενα μέρη τα οποία αφορά το συγκεκριμένο είδος πράξεων.

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βελτίωσε περαιτέρω το μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων προσθέτοντας, συγκεκριμένα, ένα νέο αποκλειστικό τμήμα για τις συνεδριάσεις των ομάδων, το οποίο παρουσιάζει τα έγγραφα με πιο τακτικό και φιλικό για τους χρήστες τρόπο. Επιπλέον, ενισχύθηκαν οι συνέργειες μεταξύ του μητρώου ομάδων εμπειρογνομόνων και του μητρώου διαφάνειας, με την εξασφάλιση της αυτόματης μεταφοράς των στοιχείων που αφορούν τα μέλη των ομάδων εμπειρογνομόνων.

Παράλληλα, το μητρώο διαφάνειας συνέχισε να εμπλουτίζεται σταθερά και σήμερα περιέχει περισσότερες από 11 000 καταχωρίσεις, ενώ στη διάρκεια του 2017 εγγράφηκαν 2 430 νέες οντότητες⁴, οι οποίες προσχώρησαν στο σύνολό τους σε κοινό κώδικα δεοντολογίας. Το μητρώο διαφάνειας είναι σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα του είδους του σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε νέα, καινοτόμα λύση ΤΠ με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας των δεδομένων και της εμπειρίας των χρηστών. Επιπροσθέτως, από τον Δεκέμβριο του 2017, το μητρώο διαφάνειας παρέχει αυτομάτως πληροφορίες σχετικά με τις ομάδες εμπειρογνομόνων της Επιτροπής⁵ στις οποίες έχουν διοριστεί εγγεγραμμένοι, προερχόμενες από το μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων και άλλων παρεμφερών οργάνων⁶.

Στο πλαίσιο της πρότασης διοργανικής συμφωνίας σχετικά με υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁷, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική εντολή του στις 15 Ιουνίου 2017⁸ και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε τη δική του εντολή στις 6 Δεκεμβρίου 2017⁹. Πραγματοποιήθηκαν δύο διοργανικές συναντήσεις προσανατολισμού υπό την αιγίδα της εσθονικής προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 6 Σεπτεμβρίου 2017

³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5221_el.htm

⁴ Υπολογίζοντας μόνο τις οντότητες που ήταν καταχωρισμένες και ενεργές στις 31.12.2017.

⁵ Αυτό αναφέρεται σε άτομα που διορίζονται για να εκπροσωπούν ένα κοινό συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών σε έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής, τα οποία δεν εκπροσωπούν συγκεκριμένο ενδιαφερόμενο μέρος αλλά κατεύθυνση πολιτικής που είναι κοινή για διάφορες οργανώσεις ενδιαφερομένων μερών («μέλη τύπου Β») και για οργανώσεις υπό την ευρεία έννοια του όρου, συμπεριλαμβανομένων εταιρειών, ενώσεων, ΜΚΟ, συνδικάτων, πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων, δικηγορικών γραφείων και γραφείων συμβούλων («μέλη τύπου C»), όπως προβλέπεται στην απόφαση C(2016) 3301 της Επιτροπής της 30.5.2016.

⁶ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=EL>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX%3A52016PC0627>

⁸ <http://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20170622RES78125/20170622RES78125.pdf>

⁹ <http://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2017/12/06/transparency-register-council-agrees-mandate-for-negotiations/>

και στις 12 Δεκεμβρίου 2017. Οι πολιτικοί εκπρόσωποι των τριών οργάνων συμφώνησαν ότι οι διαπραγματεύσεις για το υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας της ΕΕ θα άρχιζαν στις αρχές του 2018. Μετά τις προπαρασκευαστικές συνεδριάσεις σε τεχνικό επίπεδο, η πρώτη πολιτική συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 16 Απριλίου 2018.

Η διαφάνεια όσον αφορά τη δεοντολογία των Επιτρόπων και των πρώην Επιτρόπων διασφαλίζεται μέσω ειδικής για τον σκοπό αυτό ιστοσελίδας του Europa¹⁰.

Με την ευκαιρία της ετήσιας ομιλίας του για την κατάσταση της Ένωσης το 2017, ο πρόεδρος Γιούνκερ εξήγγειλε έναν νέο κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη της Επιτροπής¹¹. Οι εκσυγχρονισμένοι κανόνες καθορίζουν νέα πρότυπα για τους κανόνες δεοντολογίας στην Ευρώπη. Ο νέος κώδικας δεοντολογίας εντάσσεται στην εκστρατεία που διεξάγει ο πρόεδρος Γιούνκερ για μεγαλύτερη διαφάνεια από την αρχή της θητείας του και παρατείνει την «περίοδο αναμονής» από 18 μήνες σε δύο χρόνια για τους πρώην επιτρόπους και σε τρία χρόνια για τον πρόεδρο της Επιτροπής. Ο εκσυγχρονισμός προχωρεί περισσότερο ορίζοντας σαφέστερους κανόνες και αυστηρότερα πρότυπα δεοντολογίας, ενώ παράλληλα καθιερώνει μεγαλύτερη διαφάνεια σε ορισμένους τομείς. Ο νέος κώδικας άρχισε να ισχύει την 1η Φεβρουαρίου 2018.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2017, στο πλαίσιο της προδραστικής προσέγγισης σχετικά με τη διαφάνεια και υπό το φως των πολλών αιτημάτων που λαμβάνει για πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά με τα έξοδα αποστολής των επιτρόπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε¹² να δημοσιεύει, ανά δίμηνο, επισκόπηση των εξόδων αποστολής για κάθε επίτροπο. Οι τακτικές επισκοπήσεις καλύπτουν όλες τις πραγματοποιούμενες αποστολές εκτός εάν η δημοσίευση των εν λόγω πληροφοριών θεωρείται ότι υπονομεύει την προστασία του δημόσιου συμφέροντος όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα και τις στρατιωτικές υποθέσεις, τις διεθνείς σχέσεις ή την οικονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή κράτους μέλους. Οι πρώτες επισκοπήσεις δημοσιεύθηκαν στα τέλη Φεβρουαρίου 2018.

Στο πλαίσιο της δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για διαφάνεια όπως διατυπώνεται στη νέα εμπορική στρατηγική της ΕΕ «Εμπόριο για όλους», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τα διαπραγματευτικά έγγραφα και τις τελευταίες εκθέσεις για τους γύρους των διαπραγματεύσεων σε σχέση με τις υφιστάμενες εμπορικές συμφωνίες και τις υπό εξέλιξη εμπορικές διαπραγματεύσεις με χώρες εκτός της ΕΕ σε ειδική για τον σκοπό αυτό ιστοσελίδα¹³.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε επίσης να υιοθετήσει μια γενική προσέγγιση διαφάνειας και να διασφαλίσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τον ανοικτό χαρακτήρα της διαπραγματευτικής διαδικασίας με το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό υπογραμμίστηκε και στην ανακοίνωσή της σχετικά με την κατάσταση προόδου των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βεβαίωνε ότι «οι διαπραγματεύσεις έλαβαν χώρα σε συνθήκες διαφάνειας που δεν έχουν προηγούμενο». Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε, βάσει προδραστικής προσέγγισης, πολλά σχετικά έγγραφα σε ειδική για τον σκοπό αυτό ιστοσελίδα, μεταξύ άλλων σχέδια διαπραγματευτικών θέσεων για επιμέρους

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/service-standards-and-principles/codes-conduct/ethics-and-integrity-eu-commissioners_el

¹¹ Απόφαση C(2018)700 της Επιτροπής της 31.1.2018 σχετικά με έναν κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹² Απόφαση C(2017)6200 της Επιτροπής της 12.9.2017 σχετικά με έναν κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1395>

θέματα της διαπραγμάτευσης, έγγραφα θέσεων της ΕΕ, τις ημερήσιες διατάξεις για τους γύρους της διαπραγμάτευσης, κοινές τεχνικές σημειώσεις ΕΕ/ΗΒ, την κοινή έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη φάση 1 των διαπραγματεύσεων και το σχέδιο της συμφωνίας αποχώρησης (Withdrawal Agreement).

Πρόσβαση σε έγγραφα

Στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος διαφάνειας, το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα κατέχει εξέχουσα θέση στη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τη διαφάνεια. Πέραν της παροχής πρόσβασης σε έγγραφα τα οποία έχει στην κατοχή της, μετά από συγκεκριμένα αιτήματα που της υποβλήθηκαν βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε επίσης, βάσει προδραστηκής προσέγγισης και με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, ευρύ φάσμα πληροφοριών και εγγράφων, τόσο στα διάφορα δημόσια μητρώα της όσο και στις ιστοσελίδες της.

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Παρέχει επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφάρμοσε τους κανόνες πρόσβασης σε έγγραφα κατά το έτος 2017. Η έκθεση βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία τα οποία συνοψίζονται στο παράρτημα¹⁴. Τα στατιστικά στοιχεία αντικατοπτρίζουν τον αριθμό των αιτήσεων που παραλήφθηκαν το 2017 και τις απαντήσεις που δόθηκαν σε αυτές. Δεν αντικατοπτρίζουν τον αριθμό των εγγράφων που ζητήθηκαν ή δημοσιοποιήθηκαν (μερικώς), τα οποία ήταν πολύ περισσότερα.

¹⁴ Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση βασίζονται σε αριθμητικά στοιχεία που αντλήθηκαν από τις εφαρμογές ΤΠ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 13 Μαρτίου 2018. Τα ποσοστά στο περιγραφικό μέρος της έκθεσης στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο δεκαδικό ψηφίο.

Παρότι οι αιτούντες μπορούν να ζητήσουν πρόσβαση σε ένα μεμονωμένο έγγραφο, συχνότερα ζητούν πρόσβαση σε πολλαπλά έγγραφα ή ακόμη και σε ολόκληρους φακέλους που αφορούν ένα συγκεκριμένο ζήτημα ή διαδικασία. Στα στατιστικά στοιχεία αποτυπώνεται η σημασία που έχει το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαφάνεια. Τα ζητηθέντα έγγραφα δημοσιοποιήθηκαν πλήρως ή εν μέρει στο 82% από τις 6.255 περιπτώσεις κατά το αρχικό στάδιο, και χορηγήθηκε ευρύτερη ή ακόμη και πλήρης πρόσβαση στο 46,9% από τις 299 περιπτώσεις που επανεξετάστηκαν στο στάδιο της επιβεβαίωσης.

Πόροι

Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα διεκπεραιώνονται στο αρχικό στάδιο σε αποκεντρωμένη βάση από τις διάφορες Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής. Κάθε Γενική Διεύθυνση και υπηρεσία έχει ορίσει για το έργο αυτό τουλάχιστον έναν νομικό εμπειρογνώμονα, ο οποίος έχει αναλάβει ρόλο «συντονιστή της πρόσβασης στα έγγραφα». Ανάλογα με το μέγεθος της υπηρεσίας και τον αριθμό των αιτήσεων που λαμβάνει, οι υπάλληλοι αυτοί επικουρούνται συνήθως από διοικητικούς υπαλλήλους και προσωπικό υποστήριξης. Ο συντονιστής συντονίζει τα σχέδια απαντήσεων με τις μονάδες που είναι αρμόδιες για τους αντίστοιχους τομείς πολιτικής.

Οι αιτήσεις στο στάδιο της επιβεβαίωσης διεκπεραιώνονται από τη Γενική Γραμματεία, προκειμένου να διασφαλίζεται ανεξάρτητη διοικητική επανεξέταση της απάντησης που δόθηκε στο αρχικό στάδιο. Για το έργο αυτό έχουν προβλεφθεί στη Γενική Γραμματεία δέκα ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης, που καλύπτονται από διεκπεραιωτές υποθέσεων και διοικητικό προσωπικό. Εκτός από το καθήκον της επανεξέτασης των αρχικών απαντήσεων, οι υπάλληλοι αυτοί παρέχουν οριζόντιες κατευθύνσεις, κατάρτιση και συμβουλές σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Διαχειρίζονται επίσης το σύστημα ΤΠ της Επιτροπής για τον χειρισμό των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα στο αρχικό στάδιο και στο στάδιο της επιβεβαίωσης, το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία αναβάθμισης. Ο σταθερά αυξανόμενος αριθμός νέων αιτήσεων για πρόσβαση σε έγγραφα μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 και η ανάγκη για αυξημένη διαφάνεια στον τομέα αυτό αναδεικνύουν την ανάγκη για διάθεση επαρκών ανθρώπινων και πληροφοριακών (ΤΠ) πόρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να εξασφαλιστεί αποτελεσματική διεκπεραίωση των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα και να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους πολίτες.

1. ΜΗΤΡΩΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Το 2017 προστέθηκαν στο μητρώο εγγράφων της Επιτροπής 18 825 νέα έγγραφα¹⁵ (βλέπε παράρτημα – πίνακας 1), τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες C, COM, JOIN, OJ, PV, SEC ή SWD¹⁶. Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν συνέταξε ούτε παρέλαβε κάποιο ευαίσθητο έγγραφο¹⁷ που να εμπίπτει στις κατηγορίες αυτές.

Το 2017 στον δικτυακό τόπο του *Euroopa*¹⁸ για την πρόσβαση σε έγγραφα καταγράφηκε μείωση του αριθμού των επισκεπτών (12 618 σε σύγκριση με 15 496 το 2016) και του αριθμού των σελίδων που επισκέφθηκαν οι χρήστες (16 876 έναντι 23.290 το 2016, βλέπε παράρτημα – πίνακας 2).

Οι δύο πλατφόρμες έχουν αναδειχθεί σε σημαντικά εργαλεία αναζήτησης τα οποία παρέχουν στους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετέχουν πιο στενά και ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στην πολιτική πρόσβασης στα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΆΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1049/2001

Το 2017 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισαν να πραγματοποιούν τακτικές τεχνικές συνεδριάσεις σε διοικητικό επίπεδο, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών, την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών και τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

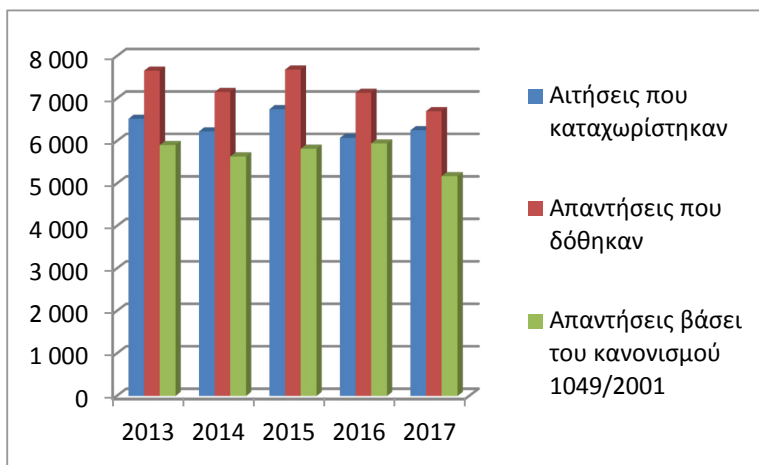
3.1. Ο αριθμός των αιτήσεων

¹⁵ Ο αριθμός αυτός είναι παρόμοιος με τον αντίστοιχο του 2016 (18.523).

¹⁶ C: αυτόνομες πράξεις της Επιτροπής· COM: νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής και άλλα έγγραφα που κοινοποιούνται σε άλλα θεσμικά όργανα, από κοινού με τα προπαρασκευαστικά τους έγγραφα· JOIN: κοινές πράξεις της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου· OJ: ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων της Επιτροπής· PV: πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής· SEC: έγγραφα της Επιτροπής που δεν μπορούν να ταξινομηθούν σε καμία από τις προαναφερόμενες σειρές· SWD: έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

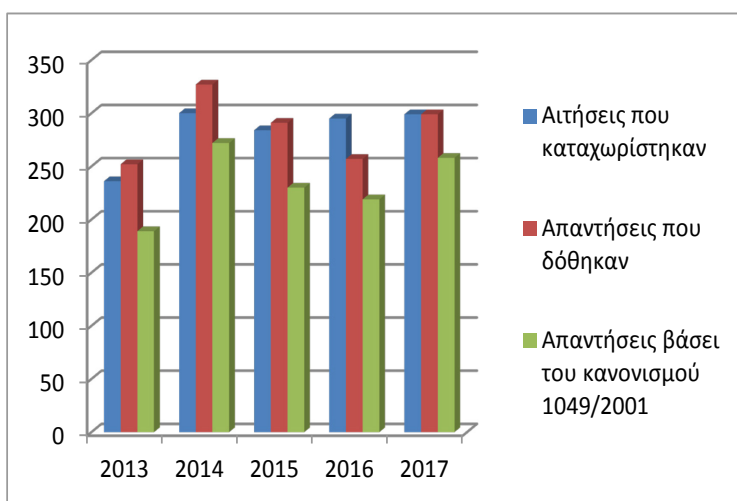
¹⁷ Για τους σκοπούς του κανονισμού 1049/2001, ευαίσθητα έγγραφα είναι τα έγγραφα που έχουν διαβαθμισθεί ως «top secret», «secret» ή «confidential» (βλέπε άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού 1049/2001).

¹⁸ Πρόσβαση σε έγγραφα: http://ec.europa.eu/transparency/access_documents/index_el.htm.

Το 2017 ο αριθμός των **αρχικών αιτήσεων** αυξήθηκε κατά σχεδόν 3% (6 255 σε σύγκριση με 6 077 το 2016). Ο αριθμός των αρχικών απαντήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 μειώθηκε κατά περίπου 6 % (από 7 137 το 2016 σε 6 704 το 2017)¹⁹.

Όσον αφορά τις **επιβεβαιωτικές αιτήσεις** για επανεξέταση, από την Επιτροπή, της αρχικής πλήρους ή μερικής άρνησης πρόσβασης, ο αριθμός τους αυξήθηκε κατά 1% (299 το 2017 σε σύγκριση με 295 το 2016), ακολουθώντας τη σταθερά αυξανόμενη τάση που παρουσιάζουν από το 2016. Ο αριθμός των αρχικών απαντήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 αυξήθηκε σημαντικά κατά 15 % από 219 το 2016 σε 258 το 2017.

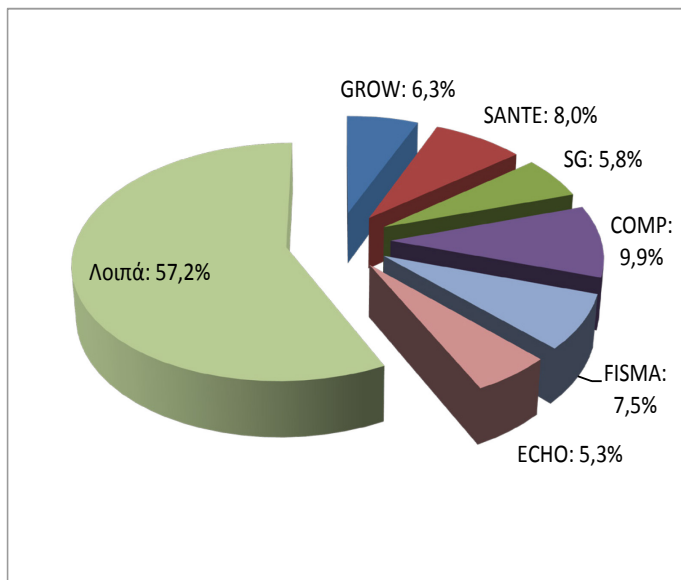

Ο αριθμός των επιβεβαιωτικών αιτήσεων που διεκπεραιώθηκαν το 2017 ήταν ακόμη μεγαλύτερος, καθώς, σε ορισμένες περιπτώσεις, αιτήσεις που προέρχονταν από τον ίδιο αιτούντα ομαδοποιήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν με μία απάντηση (βλέπε παράρτημα – (πίνακας 5).

3.2. Ποσοστό αιτήσεων ανά Γενική Διεύθυνση/Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (παράρτημα – πίνακας 10)

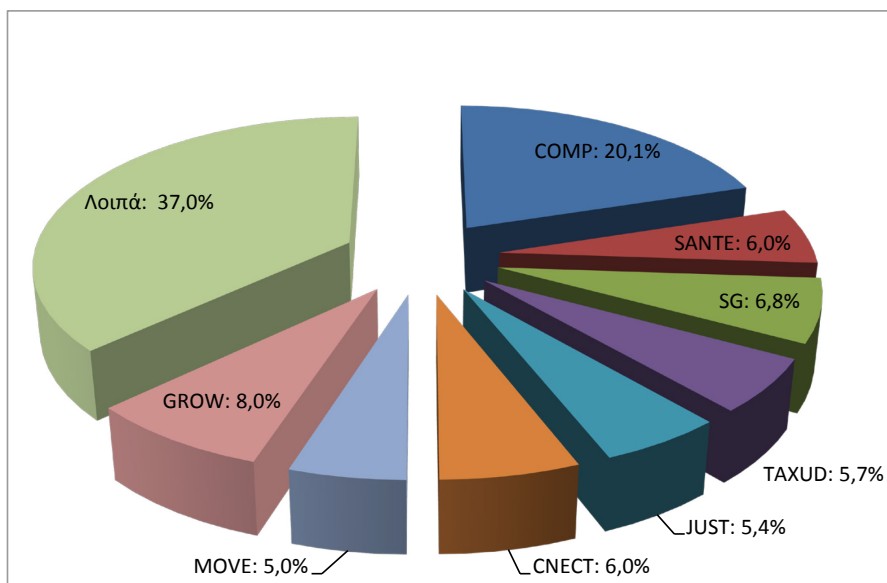
Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού έλαβε το μεγαλύτερο ποσοστό **αρχικών αιτήσεων** (9,9% σε σύγκριση με 7,2% το 2016), ενώ η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ΓΔ SANTE) κατέλαβε τη δεύτερη θέση, καταγράφοντας μείωση από 8,0% το 2016 σε 7,9% το 2017. Οι αρχικές αιτήσεις για έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της Γενικής Διεύθυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ΓΔ FISMA) αυξήθηκαν από 5,6 % σε 7,5 % το 2017, με αποτέλεσμα την κατάταξή της στην τρίτη θέση.

¹⁹ Στον αριθμό αυτό περιλαμβάνονται και οι απαντήσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι δεν έχει στην κατοχή της τα ζητηθέντα έγγραφα. Σε αυτή την περίπτωση, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να αμφισβητήσουν τη μη ύπαρξη των εγγράφων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (ΓΔ GROW, 6,3%), η Γενική Γραμματεία (5,8%) και η ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ΓΔ ECHO, 5,3%) ήταν οι μόνες άλλες ΓΔ που έλαβαν η καθεμιά ποσοστό άνω του 5% επί του συνόλου των αρχικών αιτήσεων. Σε καθεμία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναλογούσε ποσοστό ίσο ή μικρότερο του 4 % επί του συνόλου των αρχικών αιτήσεων.

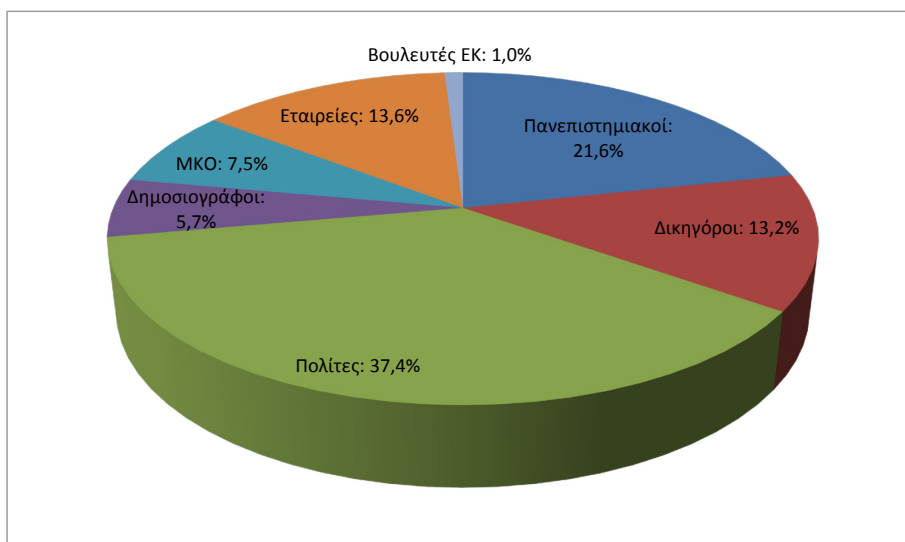
Όσον αφορά τις **επιβεβαιωτικές αιτήσεις** που υποβλήθηκαν στη Γενική Γραμματεία, το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε αρχικές απαντήσεις που παρασχέθηκαν από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (ΓΔ COMP) (20,1% το 2017, σε σύγκριση με 15,9% το 2016). Ακολουθεί η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (8,0% σε σύγκριση με 5,86% το 2016). Την τρίτη θέση κατέλαβαν από κοινού η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών (ΓΔ CNECT), αντιπροσωπεύοντας αμφότερες το 6,0% των αρχικών απαντήσεων (σε σύγκριση με 10,2% και 2,7% αντιστοίχως το 2016).

Οι αρχικές απαντήσεις άλλων τριών υπηρεσιών της Επιτροπής αποτέλεσαν το αντικείμενο άνω του 5 % του συνόλου των επιβεβαιωτικών αιτήσεων η καθεμιά (Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης (ΓΔ TAXUD), Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών και Γενική Διεύθυνση Κινητικότητα και Μεταφορών (ΓΔ MOVE)). Οι αρχικές απαντήσεις που παρασχέθηκαν από καθεμία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αντιστοιχούσαν σε ποσοστό μικρότερο του 5 % επί του συνόλου των αιτήσεων για επιβεβαιωτική επανεξέταση.

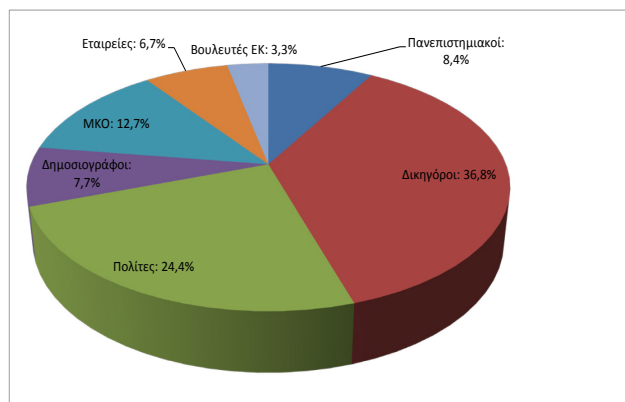
3.3. Το κοινωνικό και επαγγελματικό προφίλ των αιτούντων²⁰ (παράρτημα – πίνακας 8)

Το 2017 οι περισσότερες **αρχικές αιτήσεις** εξακολούθησαν να προέρχονται από πολίτες. Οι αιτήσεις αυτές αποτέλεσαν το 37,4% του συνόλου των αιτήσεων (σε σύγκριση με 38,3% το 2016). Τη δεύτερη θέση κατέλαβαν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και οι ομάδες προβληματισμού (21,6% το 2017 σε σύγκριση με 16,0% το 2016). Οι εταιρείες και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου ήταν η τρίτη πιο δραστήρια κατηγορία καθώς υπέβαλαν αντίστοιχα το 13,6% και το 13,2% των αρχικών αιτήσεων (σε σύγκριση με 9,7% και με 13,5% αντιστοίχως το 2016).

Την τέταρτη θέση κατέλαβε η κοινωνία των πολιτών (ΜΚΟ) (7,5%, σε σύγκριση με 11,9% το 2016), ακολουθούμενοι από τους δημοσιογράφους (5,7%, σε σύγκριση με 5,9% το 2016) και τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (1,0% το 2017, σε σύγκριση με 4,8% το 2016).

Το 2017 οι περισσότερες **επιβεβαιωτικές αιτήσεις** υποβλήθηκαν από επαγγελματίες του νομικού κλάδου. Οι αιτήσεις αυτές αποτέλεσαν σχεδόν το 37% του συνόλου των αιτήσεων (36,8% σε σύγκριση με 26,4% το 2016). Οι πολίτες, οι οποίοι υπέβαλαν το 24,4% του συνόλου των αιτήσεων (σε σύγκριση με 30,2% το 2016) ήταν η δεύτερη πιο ενεργή κατηγορία αιτούντων.

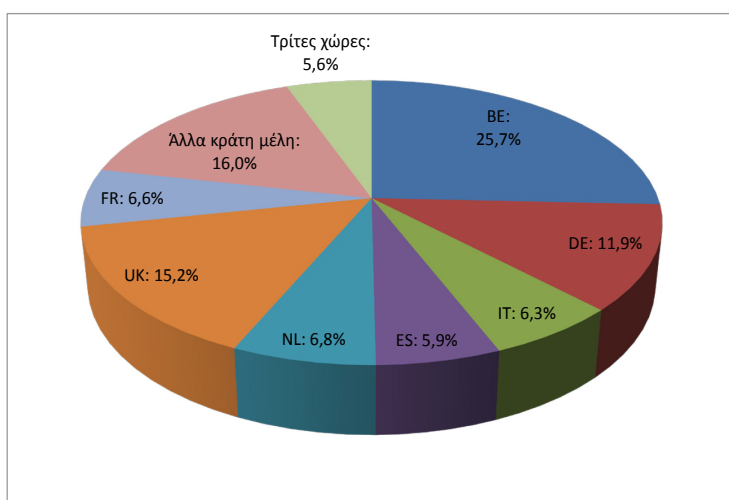
Ακολουθεί η κοινωνία των πολιτών (ΜΚΟ), στην οποία αναλογεί το 12,7% των αιτήσεων (24,8% το 2016). Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και οι ομάδες προβληματισμού κατέλαβαν την τέταρτη θέση με ποσοστό 8,4 % (4,4 % το 2016), ενώ οι δημοσιογράφοι κατατάχθηκαν στην πέμπτη θέση με ποσοστό 7,7 % των

²⁰ Στην αίτησή τους, οι αιτούντες μπορούν (αλλά δεν είναι υποχρεωμένοι) να αναφέρουν το κοινωνικό/επαγγελματικό τους προφίλ (δηλαδή να επιλέξουν μία από τις επτά κατηγορίες που παρατίθενται). Για στατιστικούς λόγους, στο προφίλ των «πολιτών» εντάσσονται τόσο οι αιτούντες που επέλεξαν για το προφίλ τους την κατηγορία «πολίτες» όσο και οι αιτούντες που δεν υπέδειξαν το κοινωνικό/οικονομικό προφίλ τους (δηλαδή δεν επέλεξαν καμία από τις επτά κατηγορίες).

αιτήσεων (8,1 % το 2016) και οι εταιρείες στην έκτη θέση με ποσοστό 6,7% (3,1% το 2016).

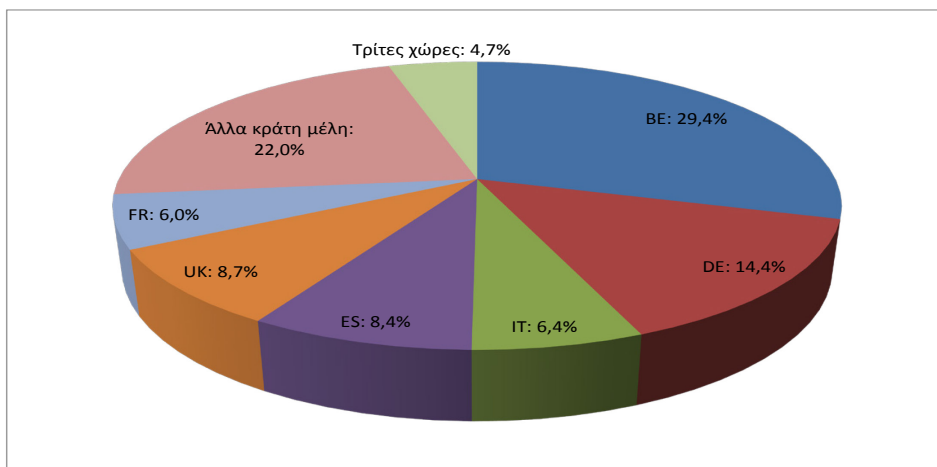
3.4. Η γεωγραφική προέλευση των αιτούντων (παράρτημα – πίνακας 9)

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των **αρχικών αιτήσεων**, το μεγαλύτερο ποσοστό αρχικών αιτήσεων εξακολούθησε να προέρχεται από αιτούντες που κατοικούν ή εδρεύουν στο Βέλγιο (25,7%, σε σύγκριση με 27,2 % το 2016), ακολουθούμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο (με σημαντική αύξηση, από 10 % το 2016 σε 15,2 % το 2017) και τη Γερμανία (11,9 %, σε σύγκριση με 12,6 % το 2016). Έπονται οι Κάτω Χώρες, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία, αντιπροσωπεύοντας η καθεμία ποσοστό άνω του 5 % επί του συνολικού αριθμού των αιτήσεων. Οι αιτήσεις που προέρχονταν από τα υπόλοιπα 21 κράτη μέλη αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 3% ανά κράτος μέλος.

Οι αιτούντες που κατοικούν ή έχουν την καταστατική τους έδρα σε τρίτες χώρες εξακολούθησαν να ασκούν το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα και οι αρχικές αιτήσεις που υπέβαλαν ανήλθαν στο 5,62% του συνόλου των αρχικών αιτήσεων (4,1% το 2016).

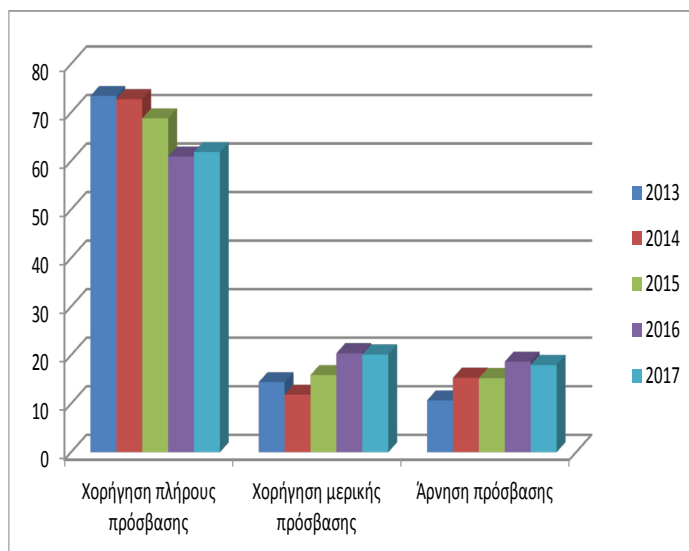
Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των **επιβεβαιωτικών αιτήσεων**, το μακράν μεγαλύτερο ποσοστό προέρχεται από αιτούντες στο Βέλγιο (29,4%, σε σύγκριση με 33,2% το 2016), και ακολουθεί η Γερμανία (14,4%, σε σύγκριση με 13,2% το 2016). Το Ηνωμένο Βασίλειο (8,7%), η Ισπανία (8,4%), η Ιταλία (6,4%) και η Γαλλία (6,0%) ήταν τα μόνα από τα υπόλοιπα κράτη μέλη με ποσοστό αιτήσεων άνω του 5 %.

Οι αιτήσεις που προέρχονταν από τα υπόλοιπα 21 κράτη μέλη αντιστοιχούν σε ποσοστό έως 3% ανά κράτος μέλος. Τέλος, οι αιτήσεις από αιτούντες που κατοικούν ή έχουν την καταστατική έδρα τους σε τρίτες χώρες ανέρχονται στο 4,7% του συνολικού αριθμού των αιτήσεων (σε σύγκριση με 3,7% το 2016).

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

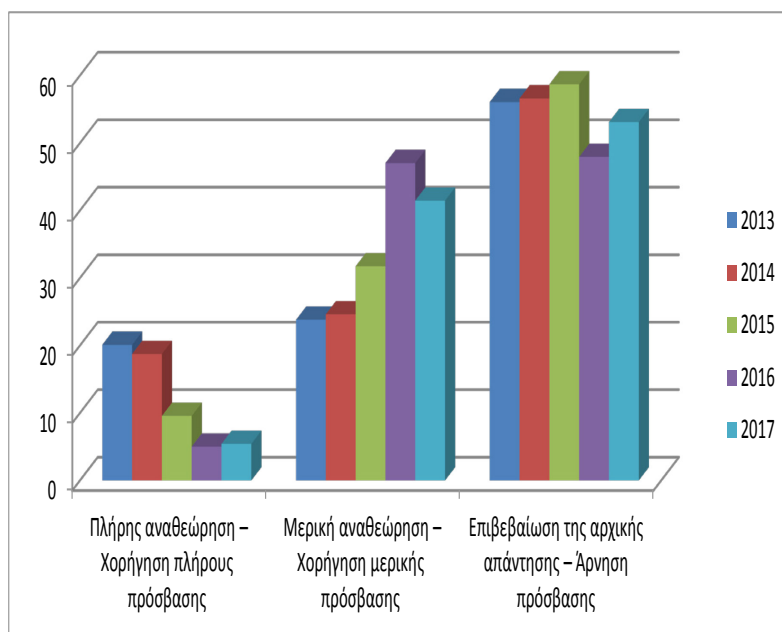
4.1. Είδη χορηγηθείσας πρόσβασης

Το 2017 χορηγήθηκε πλήρης ή μερική πρόσβαση σε έγγραφα σε ποσοστό άνω του 82% των περιπτώσεων στο **αρχικό στάδιο** (82,0% σε σύγκριση με 81,3% το 2016). Πλήρης πρόσβαση εξακολούθησε να χορηγείται σχεδόν στο 62% των περιπτώσεων. Αυτό συνιστά μικρή αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (60,9%).

Το ποσοστό των μερικώς θετικών απαντήσεων παρέμεινε σταθερό (20,2% το 2017 σε σύγκριση με 20,4% το 2016). Ένα ελαφρώς μικρότερο ποσοστό (17,98%) των αιτήσεων απορρίφθηκαν πλήρως σε σύγκριση με το 2016) (18,7%) – βλέπε παράρτημα (πίνακας 4).

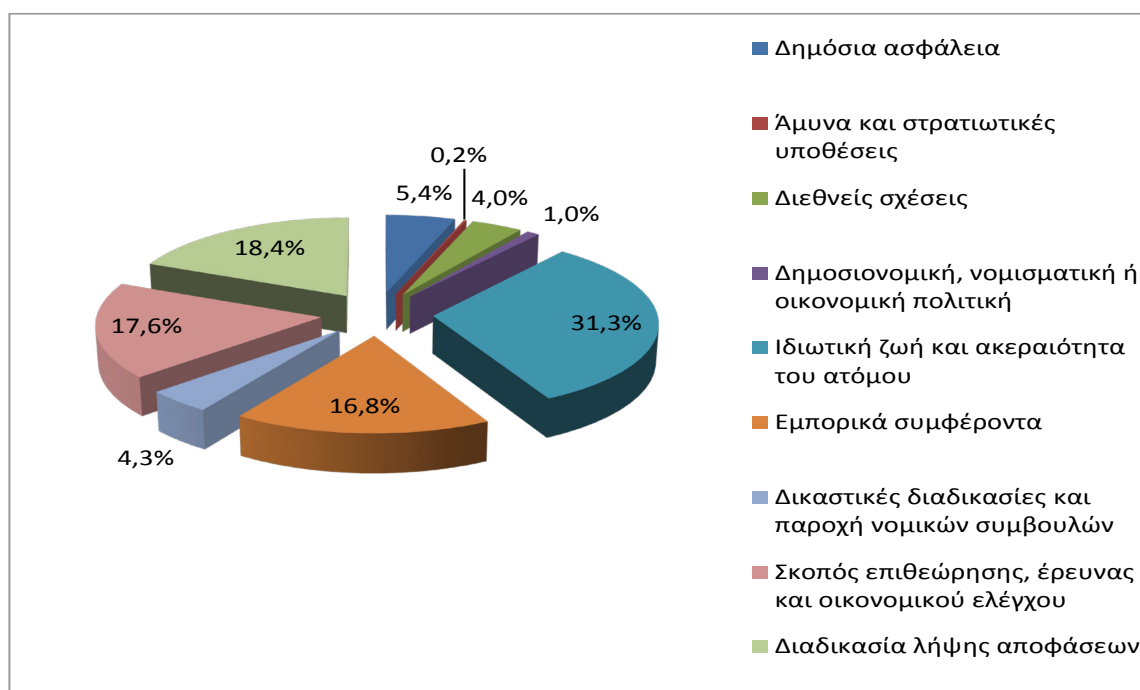
Το 2017, σχεδόν η μία στις δύο αρχικές απαντήσεις που αμφισβητήθηκαν στο πλαίσιο επιβεβαιωτικής αίτησης ανακλήθηκε (πλήρως ή μερικώς) στο **στάδιο της επιβεβαίωσης** (46,9 % το 2017 σε σύγκριση με 52 % το 2016). Ο αριθμός των επιβεβαιωτικών αιτήσεων που οδήγησαν σε πλήρως θετική απάντηση ήταν ελαφρώς υψηλότερος (5,4%) σε σχέση με το 2016 (5,0%) – βλέπε παράρτημα (πίνακας 6).

Στο 41,5% των περιπτώσεων χορηγήθηκε ευρύτερη (αν και όχι πλήρης) πρόσβαση σε σύγκριση με το αρχικό επίπεδο (μείωση σε σύγκριση με το 47,3% του 2016). Στο επίπεδο της επιβεβαίωσης, η αρχική πλήρης άρνηση επιβεβαιώθηκε στο 53,1% των περιπτώσεων (σε σύγκριση με 47,9% το 2016).

4.2. Προβαλλόμενες εξαιρέσεις στο δικαίωμα πρόσβασης (παράρτημα – πίνακας 7)

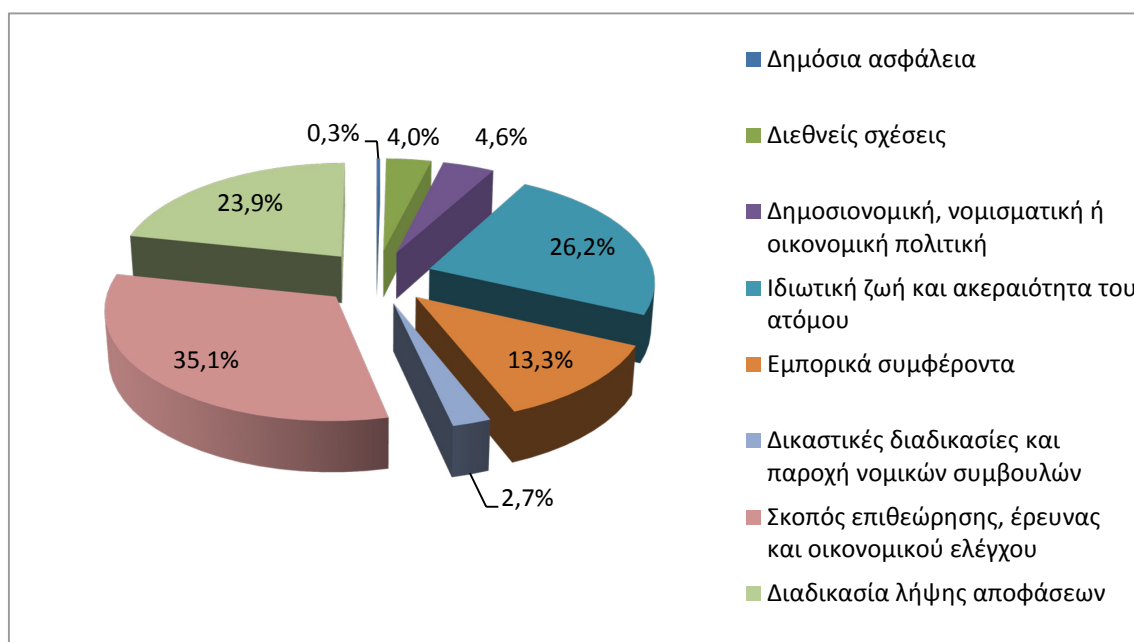
Η προστασία της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας του ατόμου εξακολούθησε να αποτελεί τον κύριο λόγο (πλήρους ή μερικής) άρνησης πρόσβασης στο **αρχικό στάδιο**, παραμένοντας σταθερά σε ποσοστό της τάξης σχεδόν του 31,3%. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, μεγάλο μέρος των μερικών αρνήσεων οφειλόταν στην ανάγκη, όπως απορρέει από την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων, απαλοιφής των ονομάτων κατώτερων υπαλλήλων ή εκπροσώπων τρίτων που εμφανίζονταν στα έγγραφα.

Η δεύτερη πλέον προβαλλόμενη εξαίρεση ήταν η προστασία του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου (17,6% το 2017 σε σύγκριση με 16,2% το 2016). Η εξαίρεση για λόγους προστασίας των εμπορικών συμφερόντων, η οποία κατέλαβε την τρίτη θέση, προβλήθηκε σε σημαντικά μικρότερο βαθμό σε σχέση με το 2016 (16,8% το 2017 σε σύγκριση με 13,7% το 2016).

Η σχετική χρήση της εξαίρεσης για λόγους προστασίας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του θεσμικού οργάνου κατέγραψε μικρή κάμψη (16,3% το 2017, σε σύγκριση με 18,8% το 2016). Η εξαίρεση για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, που είχε σημειώσει τη μεγαλύτερη αύξηση το 2016, σημείωσε μείωση και κατέλαβε την πέμπτη θέση (5,4% το 2017, σε σύγκριση με 7,3 το 2016).

Στο **στάδιο της επιβεβαίωσης**, ο κυριότερος λόγος που προβλήθηκε συχνότερα για την επιβεβαίωση (πλήρους ή μερικής) άρνησης πρόσβασης ήταν η προστασία του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 57% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (35,1% το 2017, σε σύγκριση με 20,3% το 2016). Τη δεύτερη θέση κατέλαβε η εξαίρεση για λόγους προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας του ατόμου (26,2%, σε σύγκριση με 28,3% το 2016). Η εξαίρεση για λόγους προστασίας των εμπορικών συμφερόντων προβλήθηκε λιγότερο συχνά (13,3% το 2017, σε σύγκριση με 15,9% το 2016), καταλαμβάνοντας έτσι την τρίτη θέση.

Την τέταρτη και πέμπτη θέση κατέλαβαν, αντιστοίχως, οι εξαιρέσεις για λόγους προστασίας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του θεσμικού οργάνου (11,9%, σε σύγκριση με 20,3% το 2016), και για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος όσον αφορά τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της ΕΕ ή ενός κράτους μέλους (4,7%, σε σύγκριση με 2,8% το 2016).

5. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΡΙΑ

Το 2017 η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια περάτωσε 25 καταγγελίες σχετικά με τη διεκπεραίωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα²¹. Έξι από αυτές περατώθηκαν με επικριτική ή περαιτέρω παρατήρηση²². Για λόγους σύγκρισης, το 2016 η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια περάτωσε μικρότερο αριθμό (21) καταγγελιών, ωστόσο ανάλογος αριθμός (έξι) καταγγελιών περατώθηκε με επικριτική ή περαιτέρω παρατήρηση²³.

Το 2017 η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια κίνησε 25 νέες έρευνες στις οποίες η πρόσβαση σε έγγραφα αποτελούσε είτε το βασικό είτε δευτερεύον αντικείμενο της καταγγελίας (σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το 2016, κατά το οποίο κινήθηκαν 12 νέες έρευνες, γεγονός που αντικατοπτρίζει την αυξημένη σημασία που αποδίδει η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια στον συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας).

6. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Το 2017 τα δικαστήρια της ΕΕ εξέδωσαν σημαντικό όγκο νέας νομολογίας που θα επηρεάσει την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1049/2001.

6.1. Το Δικαστήριο

Το Δικαστήριο εξέδωσε οκτώ αποφάσεις επί αιτήσεων αναιρέσεως στις οποίες διάδικος ήταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στην υπόθεση *Saint Gobain Glass κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*²⁴, η οποία είχε ως αντικείμενο την πρόσβαση στα έγγραφα κρατών μελών που περιέχουν περιβαλλοντικές πληροφορίες, και ειδικότερα πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα εκπομπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι η έννοια της «διαδικασίας λήψης αποφάσεων» που αναφέρεται στην εξαίρεση για λόγους προστασίας της «διαδικασίας λήψης αποφάσεων» του άρθρου 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 αφορά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εργασιών των δημόσιων αρχών, και όχι το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας που οδήγησε στη λήψη της απόφασης.

Επιπροσθέτως, αποφάνθηκε ότι η συστατική ερμηνεία του άρθρου 4 παράγραφος 3 υπό το πρίσμα του άρθρου 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 (Σύμβαση του Όρχους) συνεπάγεται επίσης ότι ο εσωτερικός χαρακτήρας των εγγράφων ή ο κίνδυνος εξωτερικών πιέσεων δεν αποτελούν επαρκείς αποδείξεις σοβαρής βλάβης.

Σε δύο αποφάσεις, το Δικαστήριο διευκρίνισε περαιτέρω τον βαθμό στον οποίο τα έγγραφα που αποτελούν μέρος υπό εξέλιξη διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας μπορεί να υπάγονται σε γενικό τεκμήριο μη κοινολόγησης.

²¹ Τα στατιστικά στοιχεία αφορούν τις υποθέσεις που παραπέμφθηκαν στην Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια σχετικά με όλες τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξαιρουμένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

²² Οι τέσσερις υποθέσεις που περατώθηκαν με παρατηρήσεις: 682/2014/JF, 351/2016/OV, 5/2016/OI, 7/2016/PL. 21 υποθέσεις περατώθηκαν χωρίς παρατήρηση ή χωρίς να δοθεί συνέχεια.

²³ Οι έξι υποθέσεις που συνοδεύτηκαν από επικριτική ή άλλη παρατήρηση είναι οι εξής: 2012/0803/TN, 2013/369/TN, 2014/0852/LP, 2014/1871/JN, 2014/2063/PMC και 2015/437/OMB. Τρεις υποθέσεις περατώθηκαν με προτάσεις βελτίωσης και 12 υποθέσεις περατώθηκαν χωρίς να δοθεί συνέχεια.

²⁴ Απόφαση της 13ης Ιουλίου 2017 στην υπόθεση *Saint Gobain Glass κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, C-60/15 P, EU:C:2017:540.

Στην απόφασή του επί της υπόθεσης *Γαλλική Δημοκρατία κατά Carl Schlyter*²⁵, το Δικαστήριο όρισε, για πρώτη φορά, την έννοια της «έρευνας» κατά το άρθρο 4 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Αποφάνθηκε ότι η απαίτηση διαφάνειας που διέπει την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 (πρώην οδηγία 98/34/ΕΚ) ισχύει κατ' αρχήν και για τις εμπεριστατωμένες γνώμες που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τα κράτη μέλη. Η εν λόγω αρχή ισχύει κανονικά και για τα σχόλια που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τα κράτη μέλη. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί γενικό τεκμήριο μη κοινολόγησης στα έγγραφα που έχει στην κατοχή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των διαδικασιών κοινοποίησης βάσει των δύο οδηγιών. Τα έγγραφα πρέπει, απεναντίας, να εντοπίζονται και να εξετάζονται σε μεμονωμένη βάση.

Στην απόφασή του επί της υπόθεσης *Σουηδία και Spirlea κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*²⁶, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα έγγραφα που σχετίζονται με διαδικασία επί παραβάσει κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως προσφυγής έρευνας στο πλαίσιο διαδικασίας EU Pilot, είναι δυνατό να καλύπτονται από το γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.

Στην απόφασή του επί της υπόθεσης *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Patrick Breyer*²⁷, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα έγγραφα των διαδικών που συμμετέχουν σε διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων της ΕΕ δεν εξαιρούνται από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέλαβε τα έγγραφα μέσω του ίδιου του Δικαστηρίου δεν επηρεάζει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, καθώς τα έγγραφα βρίσκονται στην κατοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στην υπόθεση *Τυρκε κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*²⁸, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων αφορά μόνον τα ήδη υπάρχοντα και ευρισκόμενα στην κατοχή του οικείου θεσμικού οργάνου έγγραφα και ότι δεν μπορεί να γίνεται επίκληση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 προκειμένου να υποχρεωθεί το θεσμικό όργανο να καταρτίσει έγγραφο το οποίο δεν υπάρχει. Έπεται ότι μια αίτηση παροχής πρόσβασης που θα υποχρέωνε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει νέο έγγραφο, έστω και επί τη βάσει στοιχείων που περιλαμβάνονται ήδη σε υφιστάμενα έγγραφα που αυτή κατέχει, βαίνει πέραν του πλαισίου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.

6.2. Το Γενικό Δικαστήριο

Το Γενικό Δικαστήριο εξέδωσε 14 αποφάσεις επί υποθέσεων σχετικών με το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα στις οποίες διάδικος ήταν η Επιτροπή.

Σε τέσσερεις υποθέσεις, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή για την ακύρωση της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής²⁹. Σε μία υπόθεση, η αίτηση αναίρεσης δεν οδήγησε σε έκδοση απόφασης³⁰.

²⁵ Απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2017 στην υπόθεση *Γαλλική Δημοκρατία κατά Carl Schlyter*, C-331/15 P, EU:C:2017:639.

²⁶ Απόφαση της 11ης Μαΐου 2017 στην υπόθεση *Σουηδία και Spirlea κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, C-562/14 P, EU:C:2017:356.

²⁷ Απόφαση της 18ης Ιουλίου 2017 στην υπόθεση *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Patrick Breyer*, C-213/15 P, EU:C:2017:563.

²⁸ Απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2017 στην υπόθεση *Τυρκε κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, C-491/15 P, EU:C:2017:5.

²⁹ Διάταξη της 7ης Ιουνίου 2017 στην υπόθεση *De Masi κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-11/16, EU:T:2017:385· διάταξη της 4ης Μαΐου 2017 στην υπόθεση *De Masi κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-

Σε πέντε υποθέσεις, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντος για την ακύρωση της επιβεβαιωτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα, επιβεβαιώνοντας τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής³¹. Σε δύο υποθέσεις, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε μερικώς την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής³².

Γενικά, όσον αφορά τις **αιτήσεις που αφορούν ευρύ φάσμα θεμάτων**, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι τα θεσμικά όργανα μπορούν να αρνούνται την πρόσβαση εάν η διενέργεια μεμονωμένης εκτίμησης θα αντιπροσώπευε δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση και εάν ο εκάστοτε αιτών αρνείται να συνεργαστεί προκειμένου να βρεθεί μια δίκαιη λύση. Τα θεσμικά όργανα δεν υποχρεούνται να αιτιολογήσουν γιατί δεν εξέτασαν εναλλακτικές λύσεις εκτός της άρνησης, ούτε υποχρεούνται, σε τέτοιες περιπτώσεις, να δώσουν στη δημοσιότητα τα έγγραφα που είχαν ήδη εξετάσει μεμονωμένα στο πλαίσιο της εκτίμησης της διοικητικής επιβάρυνσης.

Όσον αφορά τα εμπορικά συμφέροντα, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι τα έγγραφα που υποβάλλονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, δεν υπάγονται αυτομάτως σε γενικό τεκμήριο όσον αφορά την άρνηση πρόσβασης. Το γεγονός ότι ένα έγγραφο μπορεί να προστατεύεται από δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας το οποίο απορρέει από κλαδική νομοθεσία δεν συνεπάγεται αυτομάτως ότι το έγγραφο πρέπει να θεωρηθεί επιχειρηματικό απόρρητο. Η δημοσιοποίηση εγγράφων που καταδεικνύουν τα επίπεδα έκθεσης σε επικίνδυνες χημικές ουσίες μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να θεωρηθεί δικαιολογημένη λόγω υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος³³.

Σχετικά με τον **σκοπό έρευνας**, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε το γενικό τεκμήριο περί μη προσβασιμότητας των εγγράφων διοικητικού φακέλου έρευνας. Διευκρίνισε επίσης ότι η επιχειρηματολογία στις επιβεβαιωτικές αποφάσεις δεν μπορεί να συνίσταται σε απλή παραπομπή στην επιχειρηματολογία άλλων (συνημμένων) εγγράφων, παρόλο που τα εν λόγω έγγραφα είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν προς επίρρωση συγκεκριμένων τμημάτων της απόφασης³⁴.

341/16, EU:T:2017:301· διάταξη της 19ης Ιουλίου 2017 στην υπόθεση *De Masi κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-423/16, EU:T:2017:546· διάταξη της 5ης Ιουλίου 2017 στην υπόθεση *European Environmental Bureau (EEB) κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-448/15, EU:T:2017:503.

³⁰ Διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 2017 στην υπόθεση *Rogesa κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-475/17, EU:T:2017:919.

³¹ Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2017 στην υπόθεση *Association Justice & Environment, z.s. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-727/15, EU:T:2017:18· απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017 στην υπόθεση *Deutsche Telekom AG κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-210/15, EU:T:2017:224· απόφαση της 5ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Γαλλική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-344/15, EU:T:2017:250· απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2017 στην υπόθεση *AlzChem AG κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-451/15, EU:T:2017:588· απόφαση της 18ης Μαΐου 2017 στην υπόθεση *Verschuier κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-877/16, EU:T:2017:353.

³² Απόφαση της 28ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Gameart sp.z o.o. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-264/15, EU:T:2017:290· απόφαση της 27ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Germanwings GmbH κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-375/15, EU:T:2017:289.

³³ Απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2017 στην υπόθεση *Deza κατά Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων*, T-189/14, EU:T:2017:4.

³⁴ Απόφαση της 27ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Germanwings GmbH κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-375/15, EU:T:2017:289.

Το Γενικό Δικαστήριο επαναβεβαίωσε επίσης ότι, παρόλο που η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος άπτονται του δημόσιου συμφέροντος, γενικού τύπου εκτιμήσεις σχετικά με την αρχή της διαφάνειας και το δικαίωμα του κοινού να ενημερώνεται για το έργο των θεσμικών οργάνων δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη δημοσιοποίηση εγγράφων που σχετίζονται με το προδικαστικό στάδιο διαδικασίας επί παραβάσει³⁵.

Επιπροσθέτως, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε τη θέση που είχε διατυπώσει σε προγενέστερες αποφάσεις ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, κατά την εξέταση των αιτήσεων για πρόσβαση σε έγγραφα που έχουν στην κατοχή τους, μπορούν να λαμβάνουν υπόψη περισσότερους από έναν από τους λόγους άρνησης που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Στην προκειμένη περίπτωση, εκτίμησε, σε ένα πλαίσιο έρευνας, ότι η γνωστοποίηση των αιτούμενων εγγράφων μπορούσε να θίξει την προστασία των εμπορικών συμφερόντων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, καθώς και την προστασία των σκοπών της σχετικής έρευνας³⁶.

Όσον αφορά έγγραφα που συνδέονται με εκκρεμή δικαστική διαφορά σε επίπεδο ΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι εξαιρέσεις της **προστασίας των δικαστικών διαδικασιών** και της **προστασίας του σκοπού της έρευνας** δεν έχουν εφαρμογή όταν τα επίμαχα έγγραφα δεν καταρτίζονται στο πλαίσιο συγκεκριμένης δικαστικής διαδικασίας, και δεν μπορεί ευλόγως να προβλεφθεί η έναρξη του προδικαστικού σταδίου διαδικασίας επί παραβάσει κατά κράτους μέλους. Η αναφορά σε μελλοντική διαδικασία στο πλαίσιο πιθανής προσφυγής επί παραβάσει δεν κρίνεται επαρκής. Ομοίως, η εξαίρεση της προστασίας του σκοπού της έρευνας δεν έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις στις οποίες η διαδικασία βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 (πρώην οδηγία 98/34/ΕΚ) περατώνεται χωρίς να δοθεί συνέχεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επειδή, υπό τις συνθήκες αυτές, η κίνηση προσφυγής επί παραβάσει παραμένει τελείως υποθετική³⁷.

Στην ίδια απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι, πριν αρνηθούν την πρόσβαση σε έγγραφο που προέρχεται από κράτος μέλος, τα θεσμικά όργανα πρέπει να βεβαιώνονται ότι το κράτος μέλος έχει βασίσει την εναντίωση του σε μία από τις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 έως 3, και ότι οι λόγοι που προέβαλε το κράτος μέλος είναι υπαρκτοί και αναφέρονται στην απόφασή του.

Όσον αφορά τις διαβιβάσεις από κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 5 δεύτερη παράγραφος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, αιτημάτων για πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία λαμβάνονται βάσει της εθνικής νομοθεσίας, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα θεσμικά όργανα δεν είναι αρμόδια να δέχονται τέτοιου είδους διαβιβάσεις για έγγραφα μη προερχόμενα από τα ίδια, ανεξαρτήτως του εάν έχουν στην κατοχή τους αυτά τα έγγραφα³⁸.

Το 2017 το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέδωσε καμία απόφαση σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα επί αιτήσεως αναίρεσως κατά απόφασης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διάδικο την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

³⁵ Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2017 στην υπόθεση *Association Justice & Environment, z.s. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-727/15, EU:T:2017:18.

³⁶ Απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017 στην υπόθεση *Deutsche Telekom AG κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-210/15, EU:T:2017:224.

³⁷ Απόφαση της 5ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Γαλλική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-344/15, EU:T:2017:250.

³⁸ Απόφαση της 28ης Απριλίου 2017 στην υπόθεση *Gameart sp.z o.o. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, T-264/15, EU:T:2017:290.

6.3. Εκκρεμούσες υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου

Το 2017 ασκήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου 15 νέες προσφυγές κατά αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001³⁹. Επιπλέον, υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου μία νέα αίτηση αναιρέσεως κατά αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί υποθέσεως στην οποία διάδικος ήταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁴⁰.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε να υλοποιεί τη δέσμευσή της για αύξηση της διαφάνειας, τόσο βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 όσο και στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος διαφάνειας. Οι δημοσιεύσεις στο πλαίσιο της προδραστικής προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας των πληροφοριών και των εγγράφων που διαχέονται στο ευρύ κοινό μέσω των ιστοσελίδων της.

Αυτό αποτυπώθηκε, μεταξύ άλλων, στη σταδιακή εφαρμογή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας· στην πολιτική της όσον αφορά τη μεταπήδηση στον ιδιωτικό τομέα· στην πρότασή της για διοργανική συμφωνία σχετικά με υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας· καθώς και στις διάφορες πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την αύξηση της προδραστικής προσέγγισης σχετικά με τη διαφάνεια. Ορισμένες από αυτές παρατίθενται στη συνέχεια: η συστηματική δημοσίευση πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις συνεδριάσεις πολιτικών ηγετών και ανώτερων υπαλλήλων με ενδιαφερόμενους φορείς· η δημοσίευση συναφών εγγράφων σχετικά με τις υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεις αποχώρησης με το Ηνωμένο Βασίλειο· η λειτουργία του νέου επιγραμμικού διοργανικού μητρώου κατ' εξουσιοδότηση πράξεων· και η τακτική δημοσίευση των εξόδων αποστολής ανά επίτροπο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε επίσης να δημοσιεύει, βάσει προδραστικής προσέγγισης και με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, ευρύ φάσμα πληροφοριών και εγγράφων σχετικά με τις ποικίλες, νομοθετικές και μη νομοθετικές, δραστηριότητές της.

Το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα κατόπιν αιτήσεως, όπως προβλέπεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, εξακολούθησε να αποτελεί σημαντικό μέσο με το οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υλοποιεί τη δέσμευσή της όσον αφορά τη διαφάνεια.

Παρά το γεγονός ότι ο αριθμός επιβεβαιωτικών αιτήσεων δεν αυξήθηκε παρά ελάχιστα (299 το 2017 σε σύγκριση με 295 το 2016), ο αριθμός των αιτήσεων για πρόσβαση σε έγγραφα στο αρχικό στάδιο αυξήθηκε αισθητά, από 6077 το 2016 σε 6255 το 2017.

³⁹ Εκκρεμούσες υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου: *Izba Gospodarcza Producentów i Operatorów Urządzeń Rozrywkowych* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-750/17· *ViaSat* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-734/17· *Ευρωπαϊκή Δυναμική* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-730/17· *Commune de Fessenheim e.a.* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-726/17· *ClientEarth* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-677/17· *Viasat* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-649/17· *Rogesa* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-475/17· *Arca Capital Bohemia Rogesa* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-441/17· *Arca Capital Bohemia Rogesa* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-440/17· *Campbell* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-312/17· *RE* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-257/17· *CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-168/17· *Sumner* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-152/17· *Hércules Club de Fútbol* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-134/17· *Chambre de commerce et d'industrie métropolitaine Bretagne-ouest (port de Brest)* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-39/17.

⁴⁰ *AlzChem AG* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-666/17 P.

Ταυτόχρονα, αυξήθηκε επίσης η πολυπλοκότητα των αιτήσεων. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι οι πολίτες της ΕΕ και άλλοι δικαιούχοι ασκούν ενεργά το δικαίωμά τους για πρόσβαση σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να είναι σαφώς το θεσμικό όργανο της ΕΕ που διεκπεραιώνει τον μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα. Το υψηλό ποσοστό δημοσιοποίησης εγγράφων κατόπιν πολυάριθμων αιτήσεων πρόσβασης είχε ως αποτέλεσμα τη διάθεση μεγάλου αριθμού εγγράφων στο κοινό. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε να δημοσιεύει μεγάλο όγκο εγγράφων και πληροφοριών στις πολυάριθμες ιστοσελίδες και στα διάφορα δημόσια μητρώα της, για όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθ' όλη τη διάρκεια του 2017.